

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

14.10.2019

с. Старое Дрожжаное

№ 465

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Созидание» яшүсмерләр клубы муниципаль бюджет учреждениесенен исемен үзгәртү турында

Россия Федерациясе Гражданлык кодексының 54 статьясы, «Коммерциясез оешмалар турында» 12.01.1996 елның № 7-ФЗ Федераль законның 9.2, 14, 24 статьяларына туры китереп, Чүпрәле муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы муниципаль учреждениеләрен төзү, үзгәртеп кору, тибын үзгәртү һәм бетерү, шулай ук Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы муниципаль учреждениеләре уставларын раслау һәм аларга үзгәрешләр кертү турында» 2010 елның 11 ноябрәндәге 3/4 номерлы карарына, Чүпрәле муниципаль районы Уставының 44 статьясына таянып, Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы «Яшәү урыны буенча «Созидание» яшьләр (яшүсмерләр) клубы» муниципаль бюджет учреждениесенен Уставын яңа редакциядә расларга.

2. Директор И.И. Фәхртдиновка гамәлдәге законнар нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Яшәү урыны буенча «Созидание» яшьләр (яшүсмерләр) клубы» муниципаль бюджет учреждениесе уставын теркәү өчен документлар тапшырганда салым органнарында мөрәжәгать итергә вәкаләт бирергә.

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының яшәү урыны буенча «Созидание» яшьләр (яшүсмерләр) клубы» муниципаль бюджет учреждениесе уставын дәүләт теркәвенә алган мизгелдән, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 11 апрелендәге 173 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Созидание» яшүсмерләр клубы» муниципаль бюджет учреждениесе уставын үз көчен югалткан дип танырга.

Башкарма комитет Житәкчесе

 Д.А. Сатдинов

Чүпрәле муниципаль районы
Башкарма комитеты карары
белән расланган

14.10 2019 № 465

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы «Яшәү
урыны буенча «Созидание» яшьләр (яшүсмерләр) клубы»
муниципаль бюджет учреждениесенең
У С Т А В Ы

Иске Чүпрәле, 2019

I. Гомуми нигезлэмэләр

1.1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Яшәу урыны буенча «Созидание» яшьләр (яшүсмерләр) клубы» муниципаль бюджет учреждениесе үз эшчәнлеген Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, РФ Гражданлык кодексы, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка закон актлары, гамәлгә куючы карарлары һәм әлеге Устав нигезендә гамәлгә ашыра.

1.2. Учреждениенең татар телендә тулы исеме - Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Яшәу урыны буенча «Созидание» яшьләр (яшүсмерләр) клубы» муниципаль бюджет учреждениесе.

Учреждениенең татар телендә кыскартылган исеме - МБУ «Яшәу урыны буенча «Созидание» яшьләр (яшүсмерләр) клубы».

1.3. Учреждениене гамәлгә куючы һәм учреждениегә беркетелгән милекче булып «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы» муниципаль берәмлеге (алга таба - район) тора.

Гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен район исеменнән Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты башкара (Алга таба-гамәлгә куючы).

Учреждение Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләр, спорт һәм туризм бүлегенең ведомство буйсынуында тора.

Милекче вәкаләтләрен район исеменнән Чүпрәле муниципаль районы Жир һәм милек мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба - вәкаләтле орган) башкара.

1.4. Урнашу урыны: 422470, Татарстан Республикасы, Иске Чүпрәле авылы, Үзәк урамы, 12А йорт.

1.5. Почта адресы: 422470, Татарстан Республикасы, Иске Чүпрәле авылы, Үзәк урамы, 12А йорт.

II. Учреждениенең хокукый статусы

2.1. Әлеге Учреждение, гражданнарның яшәу урыны буенча гамәлдәге эшләрне башкару өчен булдырылган яшьләр хокук саклау хәрәкәтен үстерү максатларында хезмәт күрсәтү, буш вакытларында уртак ижтимагый эһәмиятле эшчәнлек барышында 7 яшьтән 30 яшькә кадәрге яшьләрнең ялын канәгатьләндерү, шулай ук муниципаль йөкләмә нигезендә үз эшчәнлеген алып баручы студентлар һәм эшләүче яшьләр арасында гражданлык һәм патриотизм тәрбияләү процессында эшләүче коммерцияле булмаган оешма булып тора.

Учреждение өчен муниципаль йөкләмәне гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы орган формалаштыра һәм раслый.

Оештыру-хокукый формасы - муниципаль бюджет учреждениесе.

2.2. Учреждение юридик зат булып тора, ул мөстәкыйль баланска, аерым милеккә, федераль яки республика казначылыгының территорияль органнарында шәхси счетларга, бланкларга, эмблемаларга, фирма тамгасына,

штампларга, билгелэнгән тәртиптә теркәлгән үз исеме белән рус телендә түгәрәк мөһергә ия.

2.3. Учреждение дәүләт теркәвенә алынганнан соң юридик зат хокукларын ала.

2.4. Үз эшчәнлегенң максатларына ирешү өчен Учреждение мөлкәти һәм мөлкәти булмаган хокукларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, гомуми юрисдикция судларында, Арбитраж, третей судында гариза бирүче һәм жавап бирүче булырга хокуклы.

2.5. Учреждение мөлкәте ана Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезендә оператив идарә хокукында беркетелә. Учреждение тарафыннан устав бурычларын үтәү өчен кирәкле жир кишәрлекләре ана даими (сроксыз) файдалану хокукында бирелә.

Учреждение үз эшчәнлегенң максатлары, гамәлгә куючы биремнәре һәм мөлкәтне билгеләү нигезендә, законда билгелэнгән чикләрдә үзенә беркетелгән мөлкәтне биләү, файдалану һәм күрсәтмә хокукын гамәлгә ашыра.

2.6. Учреждение, әлеге мөлкәт хужасы тарафыннан учреждениюгә беркетелгән яки учреждениюгә бүлеп бирелгән мөлкәт, шулай ук күчемсез милек хисабына сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәттән тыш, эшчәнлекнең керем китерүче керемнәре хисабына алынган мөлкәт белән оператив идарә итү хокукындагы барлык йөкләмәләренә жавап бирә. Милекче учреждение йөкләмәләре буенча жавап бирми.

Гамәлгә куючы ризалыгыннан башка Учреждение үзенә беркетелгән мөлкәтне сатып алу өчен бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәтне тартып алырга яисә аның белән башка ысул белән эш итәргә хокуклы түгел.

2.7. Учреждение төп эшчәнлектән табыш алу максатын күздә тотмый, ләкин түләүле хезмәтләр күрсәтергә һәм эшкуарлык эшчәнлегә белән шөгыльләнәргә хокуклы. Өстәмә керемнәр хисабына сатып алынган мөлкәт мөстәкыйль баланста исәпкә алына.

2.8. Учреждение үз символикасын реклама һәм башка максатларда куллану, шулай ук башка юридик һәм физик затларга килешү нигезендә мондый куллануны рөхсәт итү хокукына ия.

2.9. Учреждение срогы чикләнмичә булдырылган.

III. Учреждение эшчәнлегенң максаты һәм предметы

3.1. Учреждение районда ижтимагый һәм икътисади тотрыклылыкны тәмин итү, Чүпрәле районы балаларында һәм яшьләрендә гражданлык тәңгәллеге, югары патриотик аң, Ватанга тугрылык, конституцион бурычларны үтәүгә әзерлек, толерантлык, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасы булдыру, шулай ук эчтәлекле ял оештыру, балалар һәм яшьләр арасында социаль тискәре күренешләренә кисәтү, аларның физик, рухи, әхлакый үсеше өчен шартлар тудыру максатыннан булдырылган.

3.2. Күрсәтелгән максатларга туры китереп, Учреждениенен төп бурычлары булып торалар:

3.2.1. Яшүсмерләргә һәм яшьләргә әхлакый, хокукый, эстетик, хәрби-патриотик, гражданлык һәм физик тәрбия бирү буенча чаралар комплексын оештыру.

3.2.2. Шәхес сыйфатларын, үзбилгеләнү, жәмгыятьтә үз-үзенә үстерү һәм самореализацияләү, унай социаль тәҗрибә формалаштыру, тормышта ориентлашу, жәмгыятебезнең тигез хокуклы әгъзалары булу.

3.2.3. Яшүсмерләр һәм яшьләрнең ижади потенциалын үстерү өчен социаль-мәдәни мохит булдыру, ял итү һәм күнел ачу эшчәнлегенә төрле формаларын кинәйтү.

3.2.4. Яшь буын өчен социаль әһәмияткә ия булган программаларны һәм проектларны тормышка ашыру.

3.2.5. Гамәли, сәнгать һәм техник юнәлешләр, физик культура белән шөгыйльләнүгә кызыксыну уяту.

3.2.6. Яшүсмерләр һәм яшьләр арасында социаль негатив күренешләргә профилактикалау эшен гамәлгә ашыру.

3.2.7. Индивидуаль үзенчәлекләре булган яшүсмерләр һәм яшьләргә адаптацияләү, социальләштерү һәм реабилитацияләү (профилактик учетта торучы, «риск төркеме»).

3.2.8. Балалар һәм яшьләрдә сәламәт яшәү рәвеше һәм хокукый үз-үзенә тоту турында күзаллауларны формалаштыру.

3.2.9. Шәхесне үстерү һәм аны социаль әһәмияткә эшчәнлеккә кертү.

3.2.10. Гомуми Мәдәният, толерантлык, гражданлык һәм патриотизм формалаштыру.

3.2.11. Балалар һәм яшьләрнең физик сәламәтлеген ныгыту.

3.2.12. Төркемнәрдә, яшь буенча һәм шәхес мәнфәгатьләрен күзаллау, формаль булмаган аралашу оештыру

3.3. Учреждение, закон нигезендә, Устав максатларына ирешү өчен түбәндәге эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашырырга хокуклы:

- профилактик-яшүсмерләр һәм яшьләрнең асоциаль һәм деструктив үзләрне тотышын беренчел кисәтү;

- физкультура-сәламәтләндерү – балаларны һәм яшьләргә физкультура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү, сәламәтләндерү программаларын тормышка ашыру;

- кызыксынулар буенча берләшмәләрнең эшен оештыру (алга таба берләшү): студия, ансамбль, секция, түгәрәк, театр һәм башкалар.;

- ирекле килү төркемнәргә эшен оештыру. Ирекле йөрү төркеме-оешма администрациягә белән рәсми рәвештә килешкән эш, аның нигезендә балалар, яшүсмерләр һәм яшьләр алегә берләшмәнен дәресләргә теләсә кайсы вакытта ирекле йөрергә хокуклы;

- учреждение эшчәнлегенә юнәлешләр буенча программаларны, проектларны тормышка ашыру;

- социаль куркыныч хәлдә булган балаларга һәм яшьләргә ярдәм итү.

- башка ял итү эшчәнлегенә.

3.4. Эшчәнлек формалары.

Акцияләр, форумнар, слетлар, фестивальләр, флешмоблар, массакүләм зарядкалар, акцияләр, фитнес-акцияләр, концертлар, конкурслар, күргәзмәләр,

ярминкэлэр, яшьлэр белән очрашулар, workshop-лар, яшьләрне республика, Бөтенроссия чараларында катнашуга индивидуаль эзерләү һ. б.

Яшьләрнең ихтыяжларын исәпкә алып, Яшьләр клуб берләшмәләре, яшьләр советлары, КВН һ. б. юнәлешләр буенча оештырыла.

3.5. Учреждение Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары белән тыелмаган һәм Уставта каралган клуб эшчәнлегенең максатларына туры килгән эшчәнлекнең бер төрен яки берничә төрен гамәлгә ашыра ала. Эшчәнлекнең аерым төрләре учреждение тарафыннан бары тик махсус рөхсәтләр (лицензияләр) нигезендә генә гамәлгә ашырыла ала. Шул ук вакытта учреждениенен лицензияне алырга тиешле эшчәнлеген гамәлгә ашыру хокукы мондый лицензия алган вакыттан яки анда күрсәтелгән срокта барлыкка килә һәм, әгәр законда яки башка хокукый актларда башкача билгеләнмәгән булса, аның гамәлдә булу срогы чыккач туктатыла.

3.6. Учреждение төп эшчәнлектән табыш алу максатын ~~кыймый~~, ләкин түләүле хезмәтләр күрсәтергә һәм аны булдыру максатларына туры килә торган керем китерүче эшчәнлек белән шөгыльләнәргә хокуклы. Ул булдырылган максатка ирешү өчен, Учреждение киләсе керем китерүче эшчәнлек алып бара ала:

- хокук бозучылар белән эшләр нигезләре, тактикасы ~~һәм~~ методикасы буенча жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр оешмалары житәкчеләрен һәм хезмәткәрләрен укытуда оештыру-методик ярдәм күрсәтү;

- массакуләм чаралар үткәргәндә юридик хезмәтләр күрсәтү, ведомстводан тыш саклау, жәмәгать тәртибен саклау буенча хезмәт күрсәтү;

- консультация һәм мәгълүмати хезмәт күрсәтү;

- хокук бозуларны профилактикалауга һәм хокук бозучылар белән эшләүгә юнәлдерелгән методик әдәбият басмасы;

- хокук бозуларны профилактикалауга юнәлтелгән семинарлар, тренинглар оештыру һәм үткәрү.

3.7. Учреждение эшмәкәрлек һәм башка керем китерүче эшчәнлекне азгына да башкара ала, чөнки бу үзе төзегән максатларга ирешү өчен хезмәт итә һәм күрсәтелгән максатларга туры килә.

Товарлар житештерү, эшләр башкару, хезмәт күрсәтү, шулай ук милек һәм милек булмаган хокукларны сатып алу һәм сату, хужалык жәмгыятьләрендә катнашу шундый эшчәнлек дип таныла.

Әлеге эшчәнлектән алынган керемнәр, мөлкәт учреждениенен мөстәкыйль карамагына керә

3.8. Керем китерүче эшчәнлек, нигездә, билгеләнгән муниципаль йөкләмәдән тыш алып барыла. Әмма федераль законнар белән билгеләнгән очракларда ул күрсәтелгән йөкләмә кысаларында гамәлгә ашырылырга мөмкин. Әгәр федераль законда башкача каралмаган булса, керем китерүче эшчәнлек кысаларында хезмәт күрсәтү бәясе (түләү) гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә

Учреждениегә кыйммәтле кәгазьләрне сатып алу һәм сату, ширкәтләрдә вкладчы буларак катнашу тыела.

3.9. Учреждение тарафыннан билгелэнгән муниципаль йөкләмәдән тыш, шулай ук гамәлдәге законнарда билгелэнгән очракларда гражданнарның һәм бер үк шартларда хезмәт күрсәткәндә гражданнарның һәм юридик затлар өчен әлеге Уставта каралган эшчәнлекнең төп төрләренә караган хезмәтләрнең билгелэнгән муниципаль йөкләмәсе чикләрендә гамәлгә куючы тарафыннан билгелэнгән тәртиптә билгеләнә, әгәр гамәлдәге законнарда башкасы каралмаган булса, түләү гамәлгә куючы тарафыннан билгелэнгән тәртиптә билгеләнә.

3.10. Лицензияләнгән торган эшчәнлек гамәлдәге законнарда билгелэнгән тәртиптә алынган лицензияләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.11. Учредитель оешма эшчәнлегенә төп төрләре нигезендә учреждение өчен муниципаль биремнәр формалаштыра һәм раслый.

3.12. Учреждение муниципаль биремне үтәүдән баш тарта алмый.

IV. Оешманың эшчәнлеген оештыру, хокук һәм бурычлары

4.1. Учреждение үз эшчәнлегенә әлеге Устав һәм гамәлдәге законнар нигезендә башкара.

4.2. Учреждение килешүләр, контрактлар нигезендә барлык өлкәләрдә дә дөүләт органнары, башка предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар һәм гражданнар белән үз мөнәсәбәтләрнең төзи.

4.3. Килешү һәм йөкләмәләрнең формаларын һәм предметларын, гамәлдәге законнарда, әлеге уставка каршы килмәгән предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән мөнәсәбәтләрнең теләсе нинди башка шартларын ирекле сайлап алу.

4.4. Гамәлдәге закон нигезендә үз эшчәнлегенә максатларын үтәү өчен Учреждение хокукы:

гамәлгә куючы карауына яшь гражданнарның жәмәгәт тәртибен саклауда ирекле катнашуына ярдәм итү һәм балигы булмаганнар, яшьләр арасында хокук бозуларны кисәтү буенча норматив һәм регламентлаштыручы документлар проектларын, гамәлгә куючы тарафыннан карау өчен кертергә;

билгелэнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре һәм спорт министрлыгының территориаль органнарыннан һәм Татарстан Республикасы Эчке эшләр министрлыгынан дөүләт идарәсе органнарыннан учреждениегә йөклэнгән функцияләрне үтәү өчен кирәкле мәгълүматны соратып алырга;

Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә тышкы икътисадый һәм башка эшчәнлекне алып барырга;

үз эшчәнлегенә максатлары, гамәлгә куючысы, вәкаләтле орган биремнәре һәм мөлкәт билгеләү нигезендә законда билгелэнгән чикләрдә үзенә беркетелгән милеккә ия булу, файдалану һәм эш итү хокукын гамәлгә ашырырга;

гамәлгә куючы белән килешенеп, үз эшчәнлеген планлаштырырга һәм үсешнең төп юнәлешләрен һәм перспективаларын билгеләргә;

учреждениенә эшчәнлек максатлары һәм бурычлары нигезендә оештырылган инде булган ассоциацияләрдә (союзларда) катнашырга;

оештыручы белән килешенеп, үз филиалларын ачарга һәм Россия Федерациясе территориясендә вәкиллеләр ачарга һәм аларның эшчәнлеген Учреждение директоры раслаган нигезләмәләр нигезендә гамәлгә ашырырга. Вәкиллеләр һәм филиаллар житәкчеләре учреждение директоры итеп билгеләнәләр һәм ышаныч кәгазе нигезендә эш итәләр. Вәкиллеләр һәм филиаллар Учреждение Уставында күрсәтелергә тиеш;

гамәлдәге законнарда яки әлеге уставта билгеләнгән тәртиптә биналарны арендага бирү;

федераль яисә республика казначылыгының территориаль органында гамәлдәге законнар нигезендә шәхси счетлар ачарга;

закон кысаларында Устав максатларына туры килә торган башка гамәлләр кылырга.

4.5. Учреждение бурычлы:

кредит һәм исәп-хисап йөкләмәләрен бозган өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылык тотарга;

жирне һәм башка табигый ресурсларны рациональ кулланмауга, әйләндирә мохит пычрануга, житештерү иминлеге кагыйдәләрен, санитар-гигиена нормаларын һәм хезмәткәрләрен, халыкның һәм продукцияне кулланучыларның сәламәтлеген саклау таләпләрен бозуга китерелгән зыянны капларга;

үз хезмәткәрләрен куркынычсыз хезмәт шартлары белән тәмин итәргә һәм аларның сәламәтлегенә һәм хезмәткә яраклылыгына китерелгән зыян өчен билгеләнгән тәртиптә җаваплылык тотарга;

учреждениенә эшчәнлегенә нәтиҗәләре турында һәм аңа беркетелгән мөлкәттән файдалану турында гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә хисап төзү, раслау һәм тапшыру;

финанс-хужалык эшчәнлегенә планын төзү һәм үтәү;

гамәлгә куючы белән учреждениегә беркетелгән яки учреждениегә гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәт сатып алу өчен бүлөп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган күчәмсез мөлкәтне һәм аеруча кыйммәтле күчәмле мөлкәтне арендага тапшыруны гамәлгә куючы белән килештерергә;

гамәлгә куючы белән зур алыш-биреш ясауларны килештерергә;

законнар белән билгеләнгән документларның ачыклығын һәм һәркем өчен мөмкин булуын тәмин итәргә;

гамәлдәге законнар, әлеге устав һәм гамәлгә куючының карарлары нигезендә башка бурычларны һәм йөкләмәләрен үтәргә.

V. Учреждениенә акчалары һәм мөлкәте

5.1. Учреждение мөлкәте районның муниципаль милкендә, Учреждениенә мөстәкыйль балансында чагыла һәм аңа Россия Федерациясе Гражданлык кодексы нигезендә оператив идарә хокукында беркетелгән. Әлеге мөлкәткә карата Учреждение үз эшчәнлегенә максатлары һәм аларга ия булу, файдалану һәм алар белән эш итү хокукын билгеләү нигезендә законда билгеләнгән чикләрдә гамәлгә ашыра.

Учреждение тарафыннан үз устав бурычларын үтәү өчен кирәкле жир кишәрлекләре аңа даими (сроксыз) файдалану хокукында бирелә.

Милекче ризалыгыннан башка Учреждение үзенә вәкаләтле орган яки сатып алынган учреждение тарафыннан мондый мөлкәт, шулай ук күчемсез милек сатып алу өчен милекче бүлеп биргән акчалар хисабына беркетелгән аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән эш итәргә хокуклы түгел.

Калган милек белән оператив идарә итү хокукындагы Учреждениеләр, гамәлдәге законнарда башкасы каралмаган булса, мөстәкыйль эш итә ала.

Муниципаль йөкләмәне үтәү срогы дәвамында үтәү өчен бирелгән субсидия күләменә кимүе бары тик муниципаль йөкләмәне тиешле үзгәрткәндә генә гамәлгә ашырыла.

5.2. Учреждениенң мөлкәтен һәм финанс ресурсларын формалаштыру чыганакалары булып тора:

муниципаль заданиене үтәүгә субсидия рәвешендә район бюджетыннан максатчан билгеләнешле акчалар бүлеп бирелә;

Учреждениегә аның милекчесе яки гамәлгә куючы тарафыннан тапшырылган мөлкәт;

керем китерә торган эшчәнлек;

Россия һәм чит ил юридик һәм физик затларының бүләкләре һәм иганәләре;

Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка чыганакалар.

Учреждениенң муниципаль йөкләмә үтәлешен финанс белән тәмин итү, күчемсез милекне һәм учреждениегә гамәлгә куючы тарафыннан мөлкәт сатып алуга бүлеп бирелгән акчалар, салым түләү чыгымнарын, тиешле мөлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре салым салу объекты буларак таныла торган салым түләү чыгымнарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Арендага күчемсез милекне һәм аеруча кыйммәтле күчемле милекне гамәлгә куючы ризалыгы белән бирелгән очракта, гамәлгә куючы тарафыннан аңа мондый мөлкәт сатып алу өчен бүлеп бирелгән акча, гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәтне карап тотуны финанс белән тәмин итү гамәлгә ашырылмый.

5.3. Мөлкәт белән оператив идарә итү хокукын тормышка ашырганда Учреждение бурычлы:

милекне нәтижәле кулланы;

мөлкәтне максатчан билгеләнеше буенча саклауны һәм файдалануны тәмин итү;

мөлкәтнең техник торышы начарлануга, эксплуатация барышында норматив тузган булу белән бәйле начарланудан тыш, юл куймаска;

финанс-хужалык эшчәнлегенң расланган планы кысаларында милеккә капитал һәм агымдагы ремонт ясау;

милекне билгеләнгән тәртиптә районның муниципаль милек реестрында исәпкә алу.

5.4. Учреждение бюджет акчаларын гамәлгә куючы расланган финанс-хужалык эшчәнлеге планы нигезендә кулланы.

5.5. Керем китерүче эшчәнлек хисабына сатып алынган мөлкәт аерым баланста исәпкә алына.

5.6. Учреждениюга, шул исәптән аеруча кыйммәтле күчемле күчемсез милекне һәм күчемсез милекне оператив идарә итү хокукында беркетелгән мөлкәтне, гамәлгә куючы яисә аның кушуы буенча вәкаләтле орган тарафыннан исәптән төшерү гамәлгә куела.

5.7. Гамәлгә куючы яисә аның кушуы буенча вәкаләтле орган милекче тарафыннан учреждениюга беркетелгән мөлкәткә карата йә учреждениюга мондый мөлкәт сатып алуга милекче тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән сатып алынган мөлкәтне артык, файдаланылмый яисә билгеләнеше буенча файдаланылмый торган мөлкәтне тартып алырга һәм алар белән үз теләгәнчә эш итәргә хокуклы.

5.8. Учреждениенен, бюджет акчаларыннан тыш, үз карамагында бюджеттан тыш чыганақлардан алынган акчалар булырга мөмкин. Финанс-хужалык эшчәнлегә планын үтәгәндә Учреждение керем китерүче эшчәнлек хисабына алынган акчаларны тотуда мөстәкыйль.

5.9. Учреждениенен финанс-хужалык эшчәнлегә планында һәм аның үтәләше турындагы хисапта учреждениенен бюджеттан һәм бюджеттан тыш фондлардан алына торган, шулай ук керем китерә торган эшчәнлекне тормышка ашырудан алына торган барлык керемнәре, шул исәптән түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәр, оператив идарә хокукында учреждениюга беркетелгән муниципаль милекне кулланудан һәм башка эшчәнлек чагылдырылган башка керемнәр чагылдырылырга тиеш.

5.10. Учреждение мәжбүри түләүләрдән соң учреждение карамагында калган керем китерүче эшчәнлекнең әлегә устав рөхсәт иткән керемнәре хисабына туплану фондын, куллану фондын һәм билгеләнеше буенча охшаш башка фондларны оештырырга хокуклы.

5.11. Учреждение хокуклы түгел:

федераль законнарда башкасы каралмаган булса, акчаны кредит оешмаларында депозитларга урнаштырырга, шулай ук кыйммәтле кәгазьләр белән алыш-бирешләр ясарга;

милекче яки учреждение тарафыннан сатып алынган, милекче тарафыннан билгеләнгән яки гамәлдәге законнарда башкача билгеләнмәгән булса, килешү төзәргә мөмкин.

5.12. Учреждение милекче ризалыгы белән, милекче тарафыннан мондый мөлкәт, шулай ук күчемсез милек сатып алуга милекче бүлеп биргән акчалар исәбеннән милекче тарафыннан беркетелгән яисә учреждениюга сатып алынган махсус кыйммәтле күчемле мөлкәттән тыш, коммерцияле булмаган оешмаларга аларны гамәлгә куючы яисә катнашучы буларак (аларны бирү шартлары белән башкасы билгеләнмәгән булса) һәм башка мөлкәт тапшырырга хокуклы.

5.13. Учреждение федераль законнарда каралган очрақларда һәм тәртиптә, милекче тарафыннан беркетелгән яисә учреждениюга мондый мөлкәт, шулай ук күчемсез мөлкәтне Хужалык жәмгыятьләренен устав (жыелма) капиталына милекче бүлеп биргән акчалар исәбеннән сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәттән тыш, акча (аларны бирү шартлары белән билгеләнмәгән очрақта) һәм башка мөлкәт кертергә яки Хужалык жәмгыятьләренен устав (жыелма) капиталына күчемсез милекне аларга гамәлгә куючы яисә катнашучы буларак бүтән рәвештә тапшырырга хокуклы.

5.14. Зур алыш-биреш Учреждение тарафыннан бары тик алдан гамэлгә куючының ризалыгы белән генә ясалырга мөмкин.

Зур алыш-биреш дип акча белән эш итү, башка мөлкәтне читләштерүгә (гамәлдәге законнар нигезендә Учреждение мөстәкыйль рәвештә эш итәргә хокуклы), шулай ук мондый мөлкәтне файдалануга яки залогка тапшыруга бәйлә килешү яисә тартып алына торган яки тапшырыла торган мөлкәтнең бәясе соңгы хисап датасына бухгалтерлык хисабы мәгълүматлары буенча билгеләнә торган учреждение активларының баланс бәясенә 10 процентыннан артып киткән очракта, сату-алу эше яисә берничә үзара бәйлә килешү таныла.

Гамәлгә куючының зур алыш-бирешкә алдан ризалыгы булмаган очракта, ул Учреждение яки гамәлгә куючының дөгъвасы буенча гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин

5.15. Учреждение акчасына түләттерү мөрәжәгәте федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

VI. Учреждение белән идарә итү

6.1. Гамәлгә куючының компетенциясенә түбәндәге мәсьәләләр керә:

- Учреждениеенә, аны төзегәндә, үзгәртеп корганда, тибьң үзгәрткәндә һәм бетергәндә гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;

- Учреждениеенә Уставын раслау, шулай ук Милекче белән килешү буенча аңа үзгәрешләр керту

- Учреждение житәкчесен билгеләү (раслау) һәм аның вәкаләтләрен туктату;

- Учреждение житәкчесе белән хезмәт килешүе төзү һәм туктату;

- юридик һәм физик затларга (алга таба - муниципаль йөкләмә) дәүләт хезмәтләре күрсәтүгә муниципаль йөкләмәне Формалаштыру һәм раслау Уставта каралган эшчәнлекнең төп төрләре нигезендә

Устав нигезендә Учреждениеенә юридик һәм физик затларга дәүләт хезмәтләре күрсәтүгә (эшләр башкаруга) муниципаль йөкләмә формалаштыру һәм раслау (алга таба-муниципаль йөкләмә);

- милекче тарафыннан Учреждениегә яки гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәт сатып алуга бүлөп бирелгән акчалар исәбеннән сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт төрләрен һәм исемлеген билгеләү (алга таба-аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт);

- «коммерцияле булмаган оешмалар турында " Федераль законның 9.2 статьясындагы 13 пункттында билгеләнгән критерийларга туры килә торган Учреждение тарафыннан башкарыла торган эре алыш-бирешләренә алдан килештерү»;

- «коммерциясез оешмалар турында " Федераль законның 27 статьясында билгеләнгән критерийлар нигезендә Учреждение катнашында килешүләренә хуплау турында Карар кабул итү»;

- учреждение эшчәнлегенә төп төрләренә караган физик һәм юридик затлар өчен, билгеләнгән муниципаль заданиедән тыш, шулай ук федераль законнарда билгеләнгән муниципаль йөкләмә чикләрендә билгеләнгән очракларда күрсәтелә торган хезмәтләр (эшләр) өчен түләү тәртибен билгеләү;

- Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгелэнгән гомуми таләпләр нигезендә, Учреждение эшчәнлеге нәтижеләре һәм ана беркетелгән Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәтен файдалану турында хисап төзү һәм раслау;

- федераль законнарда каралган очракларда, күчемсез һәм аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәттән тыш, аларны бирү шартлары белән башкасы билгеләнмәгән булса, башка мөлкәтне Хужалык жәмгыятьләренең Устав (жыелма) капиталына кертү яисә мондый мөлкәтне гамәлгә куючы яисә катнашучы буларак башка рәвештә тапшыру очракларында һәм тәртиптә Учреждение тарафыннан кертүне килештерү;

- федераль законнарда каралган очракларда, гамәлгә куючы яисә акча чараларында катнашучы буларак коммерциягә карамаган оешмаларга (аларны бирү шартлары белән башкасы билгеләнмәгән булса), шулай ук күчемсез мөлкәтне сатып алуга гамәлгә куючы тарафыннан бүлөп бирелгән акчалардан тыш, тапшыруны килештерү;

- муниципаль йөкләмәнең үтәлешен финанс белән тәмин итүне гамәлгә ашыру;

- Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән таләпләр нигезендә учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеге планын төзү һәм раслау тәртибен билгеләү;

- Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә, эш бирүче инициативасы буенча, Учреждение житәкчесе белән хезмәт килешүен өзүгә китерә торган Учреждениенең срогы чыккан кредитор бурычының рөхсәт ителгән чик күләмен билгеләү;

- бюджет учреждениесе тибын үзгәртү юлы белән автоном учреждениене яки казна учреждениесен төзү турында билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр бирү ;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә учреждение эшчәнлеген контрольдә тоту;

- Гамәлгә куючының Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән башка функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыру.

6.2. Учреждение житәкчесе булып директор тора, житәкче Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә һәм вазыйфасыннан азат ителә.

Гамәлгә куючы Учреждение директоры белән ашыгыч хезмәт килешүе төзи.

Учреждение директоры белән хезмәт килешүе, хезмәт килешүендә яки Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган шартлар буенча, өзелергә яки янадан төзелергә мөмкин.

Учреждениенең гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнгән рөхсәт ителгән иң чик күрсәткечләрдән артып киткән срогы чыккан кредитор бурычы булган очракта, гамәлгә куючы РФ Хезмәт кодексы нигезендә Учреждение директоры белән хезмәт килешүен өзәргә хокуклы.

6.3 Учреждение директоры үз компетенциясе нигезендә.:

Учреждение эшчәнлеге белән оператив житәкчелек итә;
ышанычнамәсез гамәлдә Учреждение исемненнән эш итә, аны дәүләт хакимияте һәм идарәсе органнарында, барлык учреждение, предприятие һәм оешмаларда, судларда, Россия территориясендә дә, аннан читтә дә тәкъдим итә;
хезмәт килешүендә һәм әлеге уставта билгеләнгән чикләрдә, Учреждение эшчәнлеге максатларына туры килә торган килешүләр (контрактлар) төзи, ышанычнамәләр бирә, законнарда каралган тәртиптә шәхси счетлар ача;
гамәлгә куючы белән килешенеп, билгеләнгән кеше саны һәм хезмәткә түләү фонды кысаларында учреждениенен штат расписаниесен һәм структурасын раслый;
хезмәт законнары нормаларына туры китереп, учреждение хезмәткәрләрен эштән азат итә, аларның вазыйфаи бурычларын раслый, аларга карата кызыксындыру һәм дисциплинар жәза чаралары куллана;
үз компетенциясе кысаларында учреждениенен хезмәткәрләре тарафыннан мәжбүри үтәлергә тиешле боерыклар, күрсәтмәләр һәм күрсәтмәләр чыгара, аларның үтәлешен контрольдә тотат;
оператив идарә хокукында беркетелгән мөлкәтне саклауны һәм нәтижәле файдалануны тәмин итә;
статистика органнары, финанс һәм салым органнары тарафыннан каралган барлык хисап төрләрен билгеләнгән вакытка бирә;
кредитлар буенча эш алып бара;
функцияләре һәм составы учреждение директоры белән растанган тиешле нигезләмәләр белән билгеләнә торган киңәшмә органнары булдырырга хокуклы;
Россия Федерациясе законнарын үтәргә, шулай ук учреждение үз эшчәнлеген башкарганда аның үтәлешен тәмин итәргә тиеш;
әлеге Уставтан чыккан башка функцияләренә башкара.

6.4. Учреждение директоры Федераль законда һәм әлеге уставта билгеләнгән таләпләренә бозып, зур алыш-биреш ясау нәтижәсендә учреждениегә китерелгән зыян күләмендә, килешүнен гамәлдә булмавына карамастан, жаваплылык тотат.

6.5. Хезмәт килешүе нигезендә барлыкка килә торган Учреждение хезмәткәрләренен һәм житәкчесенен үзара мөнәсәбәтләре хезмәт турындагы законнар белән жайга салына.

VII. Учреждение эшчәнлеген хисапта һәм контрольдә

7.1. Учреждение гамәлдәге законнар нигезендә финанс-хужалык һәм башка эшчәнлек нәтижәләре буенча оператив бухгалтерлык исәбен, статистик һәм бухгалтерлык хисапларын алып бара, эшчәнлек нәтижәләре турында Россия Федерациясе законнары, Муниципаль норматив актлар нигезендә гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда хисап тотат.

Дәүләт хисаплылыгын бозган өчен учреждениеләрнен вазыйфаи затлары Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән дисциплинар, административ һәм жинаять жаваплылыгы тоталар.

7.2. Учреждение эшчэнлеген контрольдә тоту гамәлгә куючы тарафыннан, Контроль-хисап палатасы, вәкаләтле орган, шулай ук аларның компетенциясе кысаларында салым һәм башка органнар тарафыннан контрольдә тотыла.

7.3. Учреждениегә оператив идарә хокукында беркетелгән мөлкәтнең нәтижәлелеген һәм сакланышын контрольдә тотуны вәкаләтле орган башкара.

7.4. Учреждение ел саен агымдагы елның 1 апреленә кадәр вәкаләтле органга муниципаль милекне исәпкә алу мәгълүматларын, баланс хисабы күчermәсен, шулай ук муниципаль милек реестрын исәпкә алу объектлары турындагы башка документларны тапшырырга тиеш.

7.5 Учреждение ел саен федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда муниципаль районның Интернет челтәрендәге рәсми сайтында үз эшчәнлеге турында вәкаләтле органга яки аның территориаль органына тапшырыла торган мәгълүмат күләмендә хисап урнаштырырга тиеш.

VIII. Иминиятләштерү

8.1. Учреждение милке һәм аның эшчәнлеге белән бәйле рисклар гамәлдәге законнар нигезендә иминиятләштереленә.

IX. Оешма эшчәнлеген туктату

9.1. Учреждение эшчәнлеге гамәлгә куючы карары, шулай ук суд карары, Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары белән билгеләнгән тәртиптә һәм нигезләрдән чыгып туктатыла.

9.2. Гамәлгә куючы, составына вәкаләтле орган вәкиле кертелгән, ликвидация комиссиясе төзи. Ликвидация комиссиясе билгеләнгәннән соң аңа учреждение белән идарә итү вәкаләтләре күчә. Ликвидация комиссиясе ликвидация балансын тәшкит итә һәм аны гамәлгә куючыга тапшыра.

9.3. Учреждениене бетергәндә Учреждениегә оператив идарә хокукында беркетелгән мөлкәт вәкаләтле орган карамагына керә.

9.4 Учреждение тиешле язуны юридик затларның бердәм дәүләт реестрына керткәннән соң үз эшчәнлеген туктаткан дип санала..

9.5. Эштән азат ителгән хезмәткәрләргә ябылганда һәм үзгәртеп корганда Россия Федерациясе законнары нигезендә аларның хокукларын үтәү гарантияләнә.

9.6. Учреждение эшчәнлеге туктатылганда барлык документлар (идарә, финанс-хужалык, шәхси состав буенча һәм башкалар) билгеләнгән тәртиптә хокук дэвамчысына (хокукый дэвамчыларга) тапшырыла Хокукый дэвамчы булмаганда, фәнни-тарихи әһәмияткә ия булган даими саклау документлары, шәхси состав буенча документлар (боерыклар, шәхси эшләр һ. б.) гамәлгә куючы архивына дәүләт саклавына тапшырыла. Документларны тапшыру һәм тәртипкә салу архив органнары таләпләре нигезендә учреждение чаралары хисабына башкарыла.

9.7. Кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган учреждение мөлкәте, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә учреждение йөкләмәләре буенча түләттерү мөмкинлегә бирелми торган мөлкәт ликвидация комиссиясе тарафыннан миләкчегә тапшырыла.

Х. Йомгаклау нигезләмәләре

10.1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр гамәлгә куючы тарафыннан раслана. Уставка кертелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр билгеләнгән тәртиптә теркәләргә тиеш.